

From: Salo Olli (TEM)
Sent: keskiviikko 1. maaliskuuta 2023 16.17
To: Kirjaamo LVM; Ojala Tuuli (LVM)
Cc: Huttunen Riku (TEM)
Subject: Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto luonnoksesta kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi vuoteen 2035
Attachments: TEM lausunto kansallinen jakeluinfraohjelma.pdf

Hei,

Liitteenä vastaus lausuntopyyntöön asiaan VN/11483/2022.

Ystävällisin terveisin,

Olli Salo
Erityisasiantuntija
Energiaosasto/Uusiutuva Energia
Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32, 00023 Valtioneuvosto
Käynti: Aleksanterinkatu 4, Helsinki
Puhelin 029 504 7322
Matkapuhelin 050 436 0021
olli.salo@gov.fi

Luonnos Kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi vuoteen 2035

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä (jatkossa TEM) lausuntoa luonnoksesta kansalliseen jakeluinfraohjelmaan vuoteen 2035.

Esityksen tarkoituksena on esittää suunnitelma ja suuntaviivat tieliikenteen uusien käyttövoimien jakeluinfran kehittämistä Suomessa. TEM yhtyy ohjelman näkemykseen siitä, että liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien infrastruktuuria tulee kehittää ensi sijassa markkinaehtoisesti. AFIR-asetuksen luonnosten perusteella on kuitenkin todettu, että riittävän kattavan latausinfrastruktuurin nopea kehitys erityisesti raskaan liikenteen tarpeisiin tulee jatkossakin edellyttämään tukea.

Tarvittaviin tukiin ja tuki-instrumenttien kohdentamiseen sekä muihin ohjelmassa ehdotettuihin teknisiin yksityiskohtiin liittyen TEM huomauttaa, että tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettu asetus (EU) N:o 651/2014, eli yleinen ryhmäpoikkeusasetus, on päivittymässä lähikuukausina. Suuritehoista lataus- ja tankkausinfraa koskevat tukimuodot pyritään muotoilemaan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisiksi, tarvittaessa päivittämällä tukien myöntämisestä annettua valtioneuvoston asetusta 178/2022. On todennäköistä, että yleinen ryhmäpoikkeusasetus tulee rajoittamaan tukien kohdistusmahdollisuuksia huomattavasti.

Ohjelman kohdassa 2.1.4. toimenpiteenä on arvioida jakeluverkkoyhtiöiden mahdollisuuksia jakaa kaksisuuntaisia latauslaitteita vaihtoehtona verkon vahvistamiselle. Hallituksen esitys (HE 318/2022) sähkömarkkinalain muuttamisesta kieltäisi 61 a §:ssä jakeluverkonhaltijalta muiden kuin sähkömarkkinadirektiivissä ja sähkökauppa-asetuksessa säädettyjen liiketoimintojen harjoittamisen, eikä direktiivin mahdollistamaa poikkeusta sähköautojen latauspalvelun tarjoamisesta ehdoteta sisällytettäväksi kansalliseen lainsäädäntöön. Sähkömarkkinalain 52 §:n mukaan jakeluverkonhaltijoilla on kuitenkin velvoite selvittää muiden kuin infrainvestointien käyttöä verkon vahvistamisessa. Näitä toimia voivat olla esimerkiksi joustot ja sähkövarastot. Koska aihetta käsittelevä lainsäädäntö on juuri eduskuntakäsittelyssä päivittymässä sähkömarkkinadirektiivin mukaiseksi, TEM katsoo toimenpiteen arvioinnin kuuluvan toimivaltaiselle viranomaiselle eli Energiavirastolle.

Ohjelman kohdan 2.4.6. toimenpiteissä TEMin vastuulle esitetty tarve toteuttaa valtioneuvoston TEAS-hanke sähkön sisällyttämisestä jakeluverkoille on käynnissä ja hankkeen oletetaan valmistuvan toukuussa 2023.

Kohdassa 4.3.3. on todettu tavoitteena, että turvallisuussäätelyä kehitetään niin, että vetyasemien sijoittelulle tulisi olla selkeät ohjeet. Lisäksi on todettu, että luvan tulisi hoitaa yksi viranomainen. Kemikaaliturvallisuuslaki (390/2005) on kemikaalien ja räjähteiden turvallista käsittelyä koskeva yleislaki. Kemikaaliturvallisuuslaissa ja sen nojalla annetut valtioneuvoston asetuksissa on säännökset vaarallisia kemikaaleja käsittelevien laitosten sijoittamisesta. Kemikaaliturvallisuuslainsäädäntöä koskevissa selvityksissä huomioidaan tulevien uusien turvateknisten säännösten tarve. Vetyasemien sijoittamista koskeva ohjeistusta voidaan laatia edellä mainitun lainsäädännön pohjalta. Kemikaaliturvallisuusluvan myöntää Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes. Kohteilla voi olla myös muita ympäristöön ja rakentamiseen liittyviä lupia tai ilmoitusvelvoitteita riippuen kohteesta. Kohdassa 4.3.3.3. ei pysty päättelemään, mitä lupia kohdassa tarkoitetaan. Kohdassa olisi hyvä huomioida, että vaarallisia kemikaaleja käsittelevät kohteet vaativat useamman erilaisen luvan tai ilmoituksen.

TEM toteaa liikenteeseen kohdistuvien päästövähennystavoitteiden saavuttamisen vaativan useiden eri vähähiilisten ja päästöttömien liikenne-
muotojen edistämistä ja käyttöönottoa. Yksi keino on vaihtoehtoisilla käyttövoimilla toimivien ajoneuvojen käytön edistäminen. Jakeluinfraohjelma edistää TEMin näkemyksen mukaan kansallisia tavoitteita ajoneuvokannan murroksessa ja edesauttaa liikenteen päästövähennysten saavuttamista.

TEMillä ei ole asiassa muuta lausuttavaa.

Osastopäällikkö

Riku Huttunen

Eriyisiasiantuntija

Olli Salo